

Statut Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka

Rozdział I: Postanowienia ogólne

§ 1. Fundacja nosi nazwę Helsińska Fundacja Praw Człowieka, została ustanowiona aktem notarialnym z dnia 31 lipca 1989 roku (PBN Wołomin, nr zap. A-3838/89), z woli następujących fundatorów indywidualnych:

1. Piotra Ł. J. Andrzejewskiego,
2. Haliny Bortnowskiej-Dąbrowskiej,
3. Jerzego Ciemnińskiego,
4. Janusza Grzelaka,
5. Jarosława Kaczyńskiego,
6. Marka Nowickiego,
7. Danuty Przywary,
8. Jana Rosnera,
9. Stefana Starczewskiego,
10. Zofii Wasilkowskiej,
11. Tadeusza Zielińskiego

i działa na podstawie przepisów obowiązującej ustawy o fundacjach.

§ 2. Fundacja posiada osobowość prawną.

§ 3. Fundacja ustanowiona zostaje na czas nieokreślony.

§ 4. Fundacja działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami zgodnie z prawem RP.

§ 5. Siedzibą Fundacji jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 6. Fundacja używa okrągłej pieczęci z napisem w otoku wskazującym jej nazwę i siedzibę. Pieczęć może ponadto zawierać znak Fundacji.

§ 7. Nadzór nad Fundacją sprawuje minister właściwy do spraw nauki.

Rozdział II: Cele, środki – zasady działania.

§ 8. Celem Fundacji jest:

1. Podejmowanie inicjatyw edukacyjnych i badawczych w zakresie problematyki praw człowieka.
2. Propagowanie praw człowieka jako podstawy funkcjonowania państwa i społeczeństwa.
3. Wzmacnianie w społeczeństwie poszanowania dla godności i praw człowieka.
4. Działanie na rzecz ochrony praw człowieka.

§ 9. Cele wymienione w § 8 Fundacja realizuje poprzez:

1. Działania wspierające kulturę praw człowieka i demokratycznego państwa prawa, w tym między innymi w obszarze azylu i migracji.
2. Bieżące analizowanie stanu przestrzegania praw człowieka w kraju i za granicą.
3. Wspieranie merytoryczne i finansowe podmiotów fizycznych i prawnych działających na rzecz praw człowieka, w tym obrońców praw człowieka i ich rodzin.

4. Występowanie do organów władzy publicznej w kwestiach istotnych z punktu widzenia praw człowieka, w tym w konkretnych sprawach jednostek.
5. Wszczywanie postępowań i reprezentowanie jednostek przed krajowymi i międzynarodowymi organami sądowymi, administracyjnymi i społecznymi, a także wstępowanie do tych postępowań w charakterze przedstawiciela społecznego, przedstawianie opinii przyjaciela sądu (*amicus curiae*) oraz podejmowanie innych działań prawnych mających na celu ochronę praw człowieka.
6. Przygotowywanie opracowań, ekspertyz i analiz z zakresu problematyki ochrony praw człowieka.
7. Prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych.
8. Organizowanie i prowadzenie szkoleń.
9. Organizowanie i prowadzenie konferencji, wystaw i kongresów.
10. Prowadzenie działalności edukacyjnej.
11. Udzielanie informacji prawnej ofiarom naruszeń praw człowieka.
12. Współpracę z osobami fizycznymi, organizacjami i instytucjami państwowymi oraz mediami.
13. Wydawanie książek.
14. Prowadzenie portali internetowych.
15. Prowadzenie działalności związanej z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych.
16. Prowadzenie działalności kulturalnej, w tym w sektorze audiowizualnym.
17. Prowadzenie działalności związanej z projekcją filmów.
18. Finansowanie działalności statutowej. § 9a. Działania określone w § 9 Fundacja realizuje w formie działalności odpłatnej lub nieodpłatnej.

§ 9b. Formy działalności wymienione w § 9a, powyżej, są rachunkowo wyodrębnione od siebie nawzajem oraz od działalności gospodarczej Fundacji w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

§ 9c.

1. W przypadku prowadzenia przez Fundację działalności odpłatnej pożytku publicznego, przychód z tej działalności służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego.

2. Cały dochód Fundacji (nadwyżka przychodów nad kosztami) przeznaczany jest na działalność pożytku publicznego.

Rozdział III: Organy Fundacji.

§ 10. Organami Fundacji są Rada Fundacji i Zarząd.

§ 11.

1. Rada Fundacji może podejmować uchwały na dwa sposoby: na posiedzeniu Rady oraz na odległość.

2. Na posiedzeniu Rada podejmuje uchwały, jeżeli w jej posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa jej zwyczajnych członków, a do wszystkich jej członków Przewodniczący Rady wysłał zawiadomienie na co najmniej 14 dni przed terminem posiedzenia. Zawiadomienie powinno zawierać porządek obrad. Zmiana porządku obrad możliwa jest wyłącznie za zgodą wszystkich członków zwyczajnych organu obecnym na posiedzeniu.

3. Uchwały Rady Fundacji zapadają zwykłą większością głosów zwyczajnych członków obecnych na posiedzeniu fizycznie lub on-line z wyjątkiem uchwał w sprawach: przeznaczenia majątku i dochodów na realizację celów Fundacji, obciążenia tego majątku, likwidacji Fundacji i przeznaczenia jej majątku, zmian w statucie, przy których konieczna jest większość 2/3 głosów oraz w innych przypadkach wymienionych w Statucie. Głosowanie odbywa się osobiście lub przy użyciu elektronicznego systemu głosowania na odległość.

4. Dopuszcza się podejmowanie uchwał przez Radę przy wykorzystaniu komunikacji elektronicznej, bez posiedzenia. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy Członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a w głosowaniu brała udział co najmniej połowa zwyczajnych Członków Rady. Przewodniczący Rady na najbliższym posiedzeniu Rady przedstawia wyniki głosowania przeprowadzonego w tym trybie.

5. Podejmowanie uchwały w trybie określonym w ust. 4 nie dotyczy spraw, w których wymagana jest większość kwalifikowana oraz powołania, odwołania lub zawieszania w czynnościach poszczególnych lub wszystkich Członków Zarządu.

§ 11a.

1. Rada Fundacji składa się z Fundatorów, którzy w ciągu 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia Sądu o zatwierdzeniu niniejszych poprawek wyrażą wolę zasiadania w tej Radzie. Członkami Rady mogą też być osoby dokooptowane do Rady. Członkostwo Fundatora w Radzie Fundacji, który został wybrany do Zarządu Fundacji, podlega zawieszeniu.

1a. Rada Fundacji składa się z członków zwyczajnych i członków honorowych.

1b. Członkami zwyczajnymi są Fundatorzy, którzy w ciągu 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia Sądu o zatwierdzeniu niniejszych poprawek wyrażą wolę zasiadania w tej Radzie. Członkami Rady mogą też być osoby dokooptowane do Rady. Członkostwo Fundatora w Radzie Fundacji, który został wybrany do Zarządu Fundacji, podlega zawieszeniu.

2. Rada Fundacji składa się z członków honorowych oraz 6 do 9 członków zwyczajnych.

3. Dokooptowanie nowego członka zwyczajnego Rady wymaga głosów większości 2/3 obecnych członków zwyczajnych Rady.

4. Kadencja dokooptowanego członka Rady trwa 5 lat. W przypadku ponownego wyboru do Rady uzyskuje on uprawnienia stałego członka zwyczajnego Rady.

5. Rada Fundacji wybiera swojego przewodniczącego spośród członków zwyczajnych na roczną kadencję.

5a. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna, która wniosła wybitny wkład w działania na rzecz praw człowieka.

5b. Członkiem honorowym staje się na wniosek Zarządu albo co najmniej dwóch członków zwyczajnych Rady po przyjęciu 2/3 głosów członków zwyczajnych Rady Fundacji.

6. Rada Fundacji zbiera się nie rzadziej niż raz w roku. Posiedzenia Rady Fundacji zwołuje jej przewodniczący z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej 1/3 członków Rady.

7. Członkowie Rady Fundacji:

- a) nie mogą być jednocześnie członkami Zarządu Fundacji ani pozostawać z członkami Zarządu Fundacji w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
- b) nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- c) mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji członka Rady Fundacji jedynie zwrot uzasadnionych kosztów udziału w posiedzeniach Rady Fundacji.

§ 12. Rada Fundacji jest organem nadzorczym Fundacji. Do jej kompetencji należy:

- a) zatwierdzenie planów finansowych Fundacji
- b) zatwierdzanie bilansu rocznego i sprawozdania finansowo-rzeczowego z działalności Fundacji
- c) podejmowanie uchwał w sprawie likwidacji Fundacji oraz o przeznaczeniu jej majątku w przypadku likwidacji
- d) podejmowanie uchwały w przedmiocie zmiany statutu
- e) określanie kierunków działalności Fundacji
- f) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Fundacji, jego prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika
- g) przeprowadzenie w razie potrzeby kontroli działalności Fundacji i udzielanie zaleceń Zarządowi.

§ 12a. Rada Fundacji jest organem odrębnym od Zarządu i nie podlega mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru.

§ 13 (skreślony)

§ 14 Fundacja nie ma prawa podejmowania działań polegających na:

- a) udzielaniu pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do członków jej Rady, członków Zarządu, pracowników i członków Inicjatywy Helsińskiej oraz osób, z którymi członkowie Rady, członkowie Zarządu, pracownicy i członkowie Inicjatywy Helsińskiej pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli (zwanym dalej „osobami bliskimi”)
- b) przekazywaniu jej majątku na rzecz członków Rady, członków Zarządu, pracowników, członków Inicjatywy Helsińskiej oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach
- c) wykorzystywaniu majątku na rzecz członków Rady, członków Zarządu, pracowników, członków Inicjatywy Helsińskiej oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego
- d) zakupie towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Rady, członkowie Zarządu, pracownicy, członkowie Inicjatywy Helsińskiej oraz ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

§ 15.

1. Zarząd składa się z 5 osób w tym prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika.
2. Zarząd kieruje działalnością Fundacji i reprezentuje ją na zewnątrz.
- 2a. Członkowie Zarządu nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
3. Do kompetencji Zarządu w szczególności należy:
 - a) reprezentowanie Fundacji na zewnątrz
 - b) administrowanie działalnością Fundacji, zarządzanie majątkiem Fundacji i udzielanie pełnomocnictw

- c) przyjmowanie darowizn, spadków i zapisów
 - d) opracowywanie planów finansowych i bilansów finansowych oraz sprawozdań rocznych z działalności Fundacji
 - e) określanie zakresu prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego
 - f) powoływanie, w razie potrzeby, i odwoływanie dyrektora Fundacji. Kompetencje dyrektora określa Zarząd
 - g) przeprowadzanie likwidacji Fundacji w razie podjęcia takiej uchwały przez Radę Fundacji
 - h) wykonywanie innych funkcji nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów Fundacji.
4. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu.
 5. Funkcje członków Zarządu z wyjątkiem członków urzędujących nie są wynagradzane.
 6. Prezes Zarządu obowiązany jest zwołać zebranie Zarządu na żądanie ministra sprawującego nadzór nad Fundacją, Rady Fundacji lub co najmniej 2 członków Zarządu, najpóźniej w terminie 14 dni od otrzymania żądania.
 7. Zarząd może powoływać Komisje Problemowe. Przewodniczący Komisji jeśli nie są członkami Zarządu mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach z głosem doradczym.
 8. (skreślony).
 9. (skreślony).
 10. Warunki pracy i płacy pracowników Fundacji określa Zarząd.

§ 16. Oświadczenia woli w imieniu Fundacji składają prezes lub wiceprezes Zarządu wraz z sekretarzem lub skarbnikiem bądź pełnomocnik powołany w tym celu przez Zarząd. Oświadczenia woli w zakresie zwykłego zarządu może składać jedna osoba na podstawie udzielonego jej pełnomocnictwa.

§ 17. Kadencja Zarządu trwa 5 lat.

§ 18. Członkostwo Zarządu ustaje z chwilą upływu kadencji, rezygnacji, odwołania lub śmierci członka Zarządu.

§ 19. Odwołania członka Zarządu dokonuje Rada Fundacji większością 2/3 głosów zwyczajnych członków Rady.

Rozdział IV: Majątek Fundacji.

§ 20. Środki finansowe wskazane w oświadczeniu woli o ustanowieniu Fundacji wynoszą 2.200.000 zł. (220 PLN)

§ 21. Majątek Fundacji stanowią składniki majątkowe wskazane w oświadczeniu woli o ustanowieniu Fundacji, ruchomości i nieruchomości nabyte przez Fundację oraz środki finansowe.

§ 22. Fundacja czerpie środki majątkowe z:

1. dochodów z majątku ruchomego, nieruchomego i praw majątkowych,
2. dochodów z działalności gospodarczej,
3. darowizn, spadków i zapisów,
4. dochodów ze zbiórek i imprez publicznych,
5. z innych wpływów.

§ 23. Rozporządzenie składnikami trwałego majątku może nastąpić w przypadku, gdy:

- 1) uzasadnia to cel Fundacji,

- 2) następuje naturalne jego zużycie,
- 3) jego utrzymanie zagraża ekonomicznemu bytowi Fundacji.

§ 24.

1. Fundacja może tworzyć fundusze, w tym o charakterze celowym zgodnie z wolą ofiarodawcy, sygnowane jego nazwiskiem.
2. Dochody z własności mogą być używane wyłącznie na realizację podstawowych celów Fundacji. Dochody pochodzące z darowizn, spadków i zapisów mogą być używane na realizację wszystkich celów Fundacji, o ile ofiarodawcy nie postanowili inaczej.

§ 25. Dochody ze zbiórek i imprez publicznych mogą być wykorzystywane tylko zgodnie z celem dla jakiego je zorganizowano.

§ 26. W przypadku powołania Fundacji do dziedziczenia, przyjmuje ona spadek z dobrodziejstwem inwentarza lub go odrzuca.

§ 27.

1. Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie dla realizacji celów statutowych. Dochody z działalności gospodarczej służą wyłącznie prowadzeniu działalności statutowej.
2. Przedmiotem działalności gospodarczej Fundacji może być:
 - a. Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach (PKD 47.89.Z)
 - b. Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet (PKD 47.91.Z)
 - c. Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne (PKD 56.10.A)
 - d. Ruchome placówki gastronomiczne (PKD 56.10.B)
 - e. Przygotowywanie i podawanie napojów (PKD 56.30.Z)
 - f. Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych (PKD 59.11.Z)
 - g. Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi (PKD 59.12.Z)

§ 28. Gospodarka finansowa prowadzona jest według przepisów finansowych i administracyjnych dla danego typu działalności oraz zasad ustalonych w regulaminie, w którym w szczególności będą określone zasady podziału dochodu z działalności gospodarczej na fundusze, rodzaje funduszy i zasady ich tworzenia oraz wykorzystywania.

§ 28a. Działalność gospodarcza Fundacji będzie każdorazowo rachunkowo wyodrębniona od form działalności wymienionych w § 9a, powyżej, w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

§ 28b.

1. Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego.
2. Fundacja nie może prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności.

§ 29. Fundacja odpowiada za swoje zobowiązania całością majątku.

Rozdział V: Zmiany Statutu.

§ 30. Zmiana statutu nie może dotyczyć zmian celu Fundacji.

§ 31. (Skreślony).

Rozdział VI: Likwidacja Fundacji.

§ 32.

1. Fundacja ulega likwidacji w przypadkach ustawowych, gdy Rada Fundacji tak postanowi.
2. Momentem decydującym o likwidacji z powodu wyczerpania środków finansowych i majątku Fundacji, jest stan niewypłacalności Fundacji wyrażający się tym, że według bilansu majątek Fundacji nie wystarcza na pokrycie zobowiązań.
3. W przypadkach określonych w ust. 1 niniejszego paragrafu Rada Fundacji zobowiązana jest stwierdzić stan likwidacji. Likwidację przeprowadza Zarząd lub likwidator powołany przez Radę Fundacji.
4. Majątek Fundacji w przypadku likwidacji ulega przeznaczeniu na pokrycie zobowiązań Fundacji, a w pozostałym zakresie na cele podobne do celów Fundacji. W tych granicach Rada Fundacji może przewidywać podział tego majątku, jak również nieodpłatne przekazanie poszczególnych składników jednostkom organizacyjnym i prawnym, realizującym cele podobne do celów Fundacji.
5. O stwierdzeniu likwidacji oraz o przeznaczeniu majątku Fundacja zawiadamia Ministra nadzorującego.

§ 33. Uprawnienia Fundatora wynikające z ustawy o fundacjach i statutu wygasają w chwili jego śmierci i nie przechodzą na spadkobierców.

Rozdział VII: Przepisy przejściowe. (Skreślony).